

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PLASTYKI W KLASACH IV-VII
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 TOWARZYSTWA SZKOLNEGO IM. M. REJA
W BIELSKU-BIAŁEJ**

Plastyka rozbudza wrażliwość na piękno i wartości urzeczywistnione w dziełach sztuki, zachęca do indywidualnej i zespołowej ekspresji artystycznej, rozwija wyobraźnię twórczą i kreatywne myślenie abstrakcyjne, przydatne w każdej dziedzinie życia i w edukacji oraz kształci świadomość, że sztuka jest ważną sferą działalności człowieka i przygotowuje do świadomego korzystania z dorobku kultury. Plastyka jest także ważnym elementem wychowania: stanowi wartościową ofertę wypełnienia wolnego czasu, wspiera integrację społeczną uczniów, wprowadza w zagadnienia wiążące się z ochroną dóbr kultury i własności intelektualnej, traktuje sztukę, jako źródło wzruszeń i nauki, a pracę artystyczną – jako wyraz wiary w siebie i odwagi. Uczy także szacunku dla narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego.

Wymagania edukacyjne uwzględniają zapisy z następujących publikacji:

- Plastyka. Program nauczania plastyki w szkole podstawowej klasy 4-7.
Autor: Marzena Kwiecień. Wydawnictwo: MAC,
- Ciekawi świata. Plastyka. Program nauczania dla szkoły podstawowej klasy 4-6.
Autor: Anita Przybyszewska-Pietrasiak. Wydawnictwo: Operon,
- Program nauczania plastyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej.
Autor: Beata Mikulik. Wydawnictwo: WSiP,
- Wewnątrzszkolny System Oceniania Szkoły Podstawowej nr 2 Towarzystwa Szkolnego im. M. Reja w Bielsku-Białej.

1. Wymagania na poszczególne oceny

Wymagania uwzględniają zapisy ujęte w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania Szkoły Podstawowej nr 2 Towarzystwa Szkolnego im. M. Reja w Bielsku-Białej.

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- posiada bardzo dobrą znajomość wiedzy określonej programem nauczania,
- twórczo wykorzystuje wiedzę o sztuce w praktycznych działaniach,
- bezbłędnie posługuje się terminologią plastyczną,
- wykazuje zainteresowanie sztuką,
- wykazuje się wysokim poziomem umiejętności plastycznych,
- pracuje systematycznie,
- zawsze jest przygotowany i aktywny na lekcjach,
- współpracuje z grupą, potrafi pełnić funkcję lidera podczas wykonywania zadań zespołowych,
- wykonuje dodatkowe zadania z własnej inicjatywy,
- uczestniczy w konkursach plastycznych,
- sprawnie i twórczo posługuje się narzędziami nowych mediów (fotografią, komputerowymi programami graficznymi) we własnych działaniach artystycznych.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę i umiejętność w pełnym zakresie określonym programem,
- posiada umiejętność zastosowania wiedzy w swojej pracy twórczej,
- starannie wykonuje ćwiczenia plastyczne,

- biegle posługuje się technikami plastycznymi,
- umiejętnie posługuje się terminologią plastyczną,
- używa graficznych programów komputerowych i fotografii we własnych działaniach plastycznych,
- wykonuje opis dzieła sztuki,
- organizuje pracę poszczególnych osób w zadaniach zespołowych,
- wykonuje zadania ponadprogramowe po zachęceniu przez nauczyciela,
- samodzielnie zdobywa wiedzę z wykorzystaniem różnych mediów,
- aktywnie pracuje podczas lekcji,
- przygotowuje się do zajęć.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- przyswoił wiadomości objęte programem,
- w skupieniu uczestniczy w zajęciach,
- zadowolająco posługuje się technikami plastycznymi,
- poprawnie wykonuje ćwiczenia plastyczne,
- zadowolająco posługuje się terminologią plastyczną,
- potrafi wykorzystać graficzne programy komputerowe i fotografie we własnych działaniach plastycznych,
- umie opisać dzieło sztuki,
- potrafi współpracować przy realizacji działań zespołowych.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści programu na poziomie podstawowym,
- wykazuje się małą aktywnością podczas lekcji,
- czasami jest nieprzygotowany do zajęć,
- wykonuje ćwiczenia plastyczne zgodne z tematem, ale mało staranne,
- posługuje się technikami plastycznymi, w zakresie podstawowym,
- posługuje się terminologią plastyczną na poziomie podstawowym,
- wykazuje trudności we współpracy podczas działań zespołowych,
- opanował umiejętności opisu dzieła sztuki w stopniu podstawowym.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami w niewielkim zakresie,
- wykonuje ćwiczenia plastyczne z małym zaangażowaniem,
- nie potrafi współpracować w zespole,
- posługuje się tylko podstawowymi narzędziami i technikami plastycznymi.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował zakresu wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,
- odmawia wykonywania zadań,
- przeszkadza w prowadzeniu lekcji,
- wyraża lekceważący stosunek do przedmiotu.

2. Kryteria oceniania

Ocena ucznia w zakresie plastyki jest trudna, ponieważ obejmuje nie tylko stopień przyswojenia określonej wiedzy, ale również umiejętność posługiwania się nią w kontekście aktywności twórczej. Na plastyce oceniana jest kreatywność, wrażliwość na problemy, umiejętność ich dostrzegania, definiowania i rozwiązywania. Nauczyciel ocenia też poziom wrodzonych predyspozycji ucznia

– w tym wypadku zdolności plastycznych, na które uczeń nie ma wpływu i nie zależą one od jego zaangażowania w działanie twórcze. Każdy zespół uczniów to grupa indywidualności, których rozwój twórczy jest procesem subiektywnym, przybiera własne tempo i kierunek. Na lekcjach plastyki w szkole podstawowej ważna jest zarówno ocena efektu końcowego w postaci rysunku, kompozycji malarskiej czy rzeźby, jak i sam proces twórczy, którego świadkiem jest nauczyciel – zaangażowanie ucznia, stopień przekraczania samego siebie, barier twórczych, poznawczych i komunikacyjnych. Formy oceniania zapewniają uczniowi otrzymanie informacji na temat wyników własnej pracy oraz aktywizują jego rozwój wskazując mu kierunek poprawy.

Na lekcjach plastyki można stosować następujące formy oceny:

- wypowiedź (odpowiedź) ustna;
- wypowiedź pisemna: opis dzieła sztuki,
- ćwiczenia praktyczne: rysunek, praca malarska, graficzna, formowanie kształtu, przestrzeni, kompozycje plastyczne wykorzystujące różne materiały i formy;
- inscenizacje, prezentacje, udział w konkursach.

Oceniając teoretyczną wiedzę ucznia, dotyczącą sztuki oraz jego aktywność plastyczną, należy uwzględnić:

- stopień przyswojenia wiadomości na określony temat;
- aktywność i zaangażowanie w samodzielne rozwiązywanie problemów, wykonywanie ćwiczeń i poleceń;
- porządkowanie własnej wiedzy, kojarzenie faktów, dostrzeganie analogii;
- stopień zainteresowania sztuką – udział w dyskusjach, wyrażanie poglądów, formułowanie własnych wniosków dotyczących określonych zagadnień;
- zaangażowanie w pracę twórczą;
- stopień przekraczania indywidualnych barier rozwojowych – twórczych, poznawczych, komunikacyjnych, organizacyjnych w trakcie działań plastycznych;
- oryginalne rozwiązywanie problemów plastycznych;
- stopień poczucia odpowiedzialności za własne i grupowe działanie;
- celowe wykorzystywanie wiedzy o środkach formalnych do ekspresji własnej;
- indywidualne zainteresowanie działalnością plastyczną, współtworzenie życia kulturalnego klasy i szkoły.

3. Formy oceniania

W ciągu całego semestru na lekcjach plastyki stosuje się i ocenia różne formy wypowiedzi i aktywność ucznia według następujących kategorii i wag ocen :

- wypowiedź (odpowiedź) ustna /waga 1
- wypowiedź pisemna: opis dzieła sztuki, zeszyt /waga 1
- ćwiczenia praktyczne: rysunek, praca malarska, graficzna, formowanie kształtu, przestrzeni, kompozycje plastyczne wykorzystujące różne materiały i formy /waga 2
- inscenizacje, prezentacje /waga 2
- udział w konkursie / + (3 plusy = ocena celująca /waga 1)
- sukces w konkursie /waga 3

Ocenię podlegają prace wykonane samodzielnie przez ucznia. Każda działalność twórcza uczniów jest oceniana oceną pozytywną. Ocenę niedostateczną za pracę plastyczną uczeń otrzymuje tylko wtedy, gdy jej nie odda do oceny. Jeżeli uczeń z różnych przyczyn nie skończył swojej pracy na

zajęciach, to może to zrobić w domu i oddać pracę do oceny w terminie dwóch tygodni od zakończenia tej pracy na lekcji, w przeciwnym wypadku otrzymuje ocenę niedostateczną.

Każdy uczeń może być nieprzygotowany do lekcji dwa razy w semestrze. Za brak materiałów potrzebnych do zajęć lekcyjnych (zgłoszonych nauczycielowi na początku lekcji) uczeń otrzymuje bm (brak materiałów). Dwa bm kwalifikują do otrzymania oceny niedostatecznej.

Każdy uczeń ma prawo do poprawy oceny (na zasadach uzgodnionych z nauczycielem). Poprawa oceny przez ucznia ma charakter dobrowolny i odbywa się na zajęciach edukacyjnych. Oceny niedostateczne uczeń może poprawiać na bieżąco (w ciągu dwóch tygodni), a w uzasadnionych przypadkach w terminie ustalonym z nauczycielem.

Wobec uczniów posiadających specyficzne trudności w nauce stosuje się zalecenia poradni zawarte w orzeczeniu. Uczniowie ci otrzymują mniejszą ilość prac bądź o mniejszym stopniu trudności. Przy wystawianiu oceny nauczyciel zwraca uwagę na wkład pracy włożony w wykonanie ćwiczenia oraz stopień zaangażowania przy realizacji zadania.

Ocena semestralna jest wystawiana z uwzględnieniem WSO. Jest ona wykładnikiem osiągniętych umiejętności, poziomu uzyskanej wiedzy. Odzwierciedla ona postawę ucznia wobec przedmiotu i wykonywanych zadań oraz wysiłek, jaki uczeń wkłada w ich realizację.

Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna:

1. Uczeń ubiegający się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny z plastyki składa pisemny wniosek do nauczyciela przedmiotu w następnym dniu roboczym od powiadomienia go o przewidywanej ocenie.
2. Po spełnieniu powyższych warunków nauczyciel ustala termin i sposób sprawdzania umiejętności ucznia.

4. Inne zasady współpracy uczniów-nauczyciel na lekcjach danego przedmiotu

Sposób informowania rodziców/prawnych opiekunów oraz uczniów o PSO, a w szczególności: wymaganiach edukacyjnych, warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna oraz o osiągnięciach uczniów w nauce.

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego podczas zajęć organizacyjnych zapoznaje uczniów z wymaganiami edukacyjnymi niezbędnymi do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu, wynikających z realizowanego programu nauczania oraz ze sposobami sprawdzania osiągnięć edukacyjnych, a także informują o warunkami i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z przedmiotu.
2. Wychowawcy natomiast przedstawiają rodzicom opracowany projekt PSO na wrześnieowym zebraniu i proszą o zapoznanie się z nim, co rodzice z kolei potwierdzają podpisem na liście zbiorczej przechowywanej u wychowawcy danej klasy do końca roku szkolnego.